

WIADOMOŚCI KRAIOWE

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący

O k ó l n i k

Zakazuje się przywóz napuszczanych farbami, tak zwanych Edenburskich owoców.

Postrzeżono zostało, że owoc suszony i przyozdobiony farbami pod nazwiskiem »Edenburskie« pod rubryką przywozu z Węgier znajdujący się, farbami zdrowiu szkodliwemi napuszczanyurbywa. Chociaż więc z tego powodu okraszanie podobnych owoców inkciemibąc farbami, w Węgrzech już zakazanem zostało, z témwszystkiem mocą Dekretu wysokięj Kamery nadwornęj z d. 14go Października r. b. do liczby 38,620. przywóz tego rodzaju owoców z Węgier do innych prowincy Austriackich z tém ostrzeżeniem zabroniony jest, iż, gdyby pomimo tego zakazu owoc iakąkolwiek farbą napuszczony w przewozie na granicy Węgiejskiej dostrzeżonym być miał, takowy bezwzględnie odwróconym być powinien.

We Lwowie d. 24. Listopada. 1825.

(Podpisy).

U w i a d o m i e n i a.

Dnia 24. Czerwca 1825 r. w Bochni za wyszczególniający chów koni i bydła następujące osoby otrzymały przepisane nagrody, iako to: 1) po 20 sztuk dukatów w złocie za chów nappiękniejszych po Skarbowych stadnikach wypielęgowanych żrzebców: Antoni Lewicki, mieszczanin z Wieliczki, Michał Otynowski, mieszczanin z Bochni i Józef Felix, poddany z Liplas; 2) po 6 dukatów w złocie odebrali za wychowanie nappiękniejszych klaczek poddani: Franciszek Friedel z Niepołomic, Woyciech Balachowski z Staniątka, Jan Katuski z Sieniawy, Józef Micielski z Wróblowie, Józef Strózek z Xieźniec i Adam Zubek z Wielkiej wsi; 3) po 12 ZR. w M. K. za wychowanie nappiękniejszych byków, poddani: Wawrzyniec Kowalczyk z Niepołomic, Kasper Stachura z Prozówki i Maciej Sobiecy z Krzyżanowic; 4) po 8 ZR. w M. K. za wychowanie nappiękniejszych krów: Piotr Palmy z Woytostwa, Grzegorz Stek z Nowego Gawłowa, Jakób Tokarz Chodynic, Franciszek Zimmermann z Woytostwa, Jan Ocipka z Podworza i Stanisław Bartosik z Wieprzenic.

Przy przedsięwziętem na d. 12. Lipca 1825 w Czernowcach rozdawaniu premii, w celu polepszenia chowu koni i bydła, rozdawane zostały nagrody osobom następującym: 1) nagroda 20 dukatów w złocie za przychów nappiękniejszego żrzebca, Janowi Schäfer, posiadaczowi gruntu w Fradancu; 2) nagroda 6 dukatów w złocie za przychów nappiękniejszy klaczki Piotrowi Blumnu, posiadaczowi gruntu w Ickaniach; 3) nagroda 12 ZR. w M. K. za przychów byka, Kostynowi Rbelli, posiadaczowi gruntu w Ickaniach; 4) nagroda 8 ZR. w M. K. za przychów krówy Teodorowi Tyniczakowi, poddanemu z Budy.

— Z Wiednia d. 31. Grudnia. —

Wczoraj przed południem odprawiono żałobne nabożeństwo w Ces. Ross. Poselstwa kaplicy zaś. p. Cesarza Alexandra, na któróm znajdowali się: C. K. Domu Dworu i Stanu Kanclerz Xrzę Metternich, Współczłonkowie Ciała dyplomatycznego, C. K. Ministrowie i Urzędnicy Dworu. Dywizya granadyerów pułku Cesarza Alexandra, stósownie do najwyższego rozkazu wystąpiła przed kaplicę Poselstwa, a Oficerowie mieli wielki flor.

Gazety Preszburżskie z d. 30. Grudnia donoszą: »Nasz nasytawszy Cesarz i Król postanowieniem Swoim z d. 26. t. m. raczył w dowód Swęj szczególnej łaski darować naszemu miastu most na Donau na łożwach we Wrzesniu r. b. kosztem Rządu na czas terażniejszego Seymu zbudowany, przez eo miastu temu nie tylko nadał szczególniejszą ozdobę, lecz oraz zostawił pamiątkę Swoięj nasytawszy łaski i oycowskięj życzliwości.«

»Wczoraj w d. 29. t. m. przed południem most ten został uroczyście oddany miastu przez nasytawszy do tego mianowanego Król: Węgiejskię Kamery nadwornęj Radcę, Franciszka Stipsca.«

Podczas czterdziestego drugiego losowania dawnego procentowego długi Stanu, przedsięwziętego w d. 2. Stycznia r. b. stósownie do najwyższego Patentu z d. 21. Marca 1818 wyciągnięto Rząd Nro. 442.

Rząd ten zawiera obligacyię Skarbowe Stanów Czeskich różnej stopy procentowęj, a mia-

nowicie: Ner. 162,133. aż włącznie do Nru. 163,103., tudzież Ner. 163,104. z dziesiątą częścią summy kapitałnej, w ilości kapitałnej 1 mil. 184,488 ZR. 56 1/2 kr., a w ilości procentowej, podług zniżonej stopy 24,609 ZR. 4 1/2 kr.

Numera obligacyi pojedyncze w tym rządzie zawarte, ogłoszone będą dodatkowo osobnym wykazem.

Podług wiadomości z Medyiolanu rzeka Po i inne do niej wpadające, iakoteż ogólnie wszystkie rzeki w Lombardyi, tak weszły przez deszcz, iż wspomniana rzeka doszła w d. 14. Grudnia w prowincyi Mantui większą iak w roku 1807 wysokości, która iak wiadomo wysokość wody z roku 1801, kiedy Po wylewem tyle poczynił szkody przewyższyła. Pomimo tego nadzwyczajnego wzebrania, co tyle wzbudziło chawy, żadna tama nie została uszkodzoną.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazylia.

Podług wiadomości z Rio de Janeiro w Gazetach Londyńskich, podniósł Césarz w dniu dwóich urodzin (d. 12. Paźdz. r. z.) czterdziści i dwie esob do wyższego stanu i nadał onym tytuły. Jenerał Brant mianowany został Wice-Hraba Barbaceny w prowincyi Minas Geras; Kawaler Gameiro, Baronem Italayamy, w prowincyi Bahii; P. Telles da Silva, syn Margrabiego Penalvy, Wice-Hrabi Rezendy, w prowincyi Minas Geras; i P. Borges de Barros, Baronem de Pedra Branca, w prowincyi Bahii.

Wielka Brytania i Irlandyia.

W d. 20. Grudnia były pokoie u Króla i narady w Pell-Mall, dokąd Monarcha tegoż samego dnia zjechał z Windsoru. Król przyjmował najwyższych urzędników Sprawiedliwości miasta Londynu, słuchał zdania sprawy tak względem ułaskawienia osadzonych iak i względem spełnienia łary śmierci. Poczem dał posłuchanie pożegnawcze Xięciu Esterhazemu, odieżdżającemu do Francyi, przyjmował Ministrów, Xięcia Wellingtona i znowu wrócił do Windsoru.

Gwiazda z d. 21. Grudnia wieczorem donosi z Gazet Angielskich z d. 19. t. m., które przez nadzwyczajną sposobność odebrała: »W tym dniu dowiedziano się w Londynie o śmierci Césarza Alexandra; wiadomość tę odebrał Dziennik *Globe* przez gońca, który Berlin opuścił w d. 13. t. m. i przybył do biura Spraw Zewnętrznych w nocy z d. 18. na 19. o godz. 1. Wspomniony Dziennik umieścił tę wiadomość z początku z wątpliwością, wświadczył jednakże w drugim wydaniu, że tak-

wą za pewną uważać można. Tymczasem rozeszła się na giełdzie przed 3cią godziną, gdzie zapowiedzaną została znacznem spadnieniem Rossyjskich papierów Skarbowych, które w iednej chwili z 82 na 79 spadły, a pomnożeniem o 5 procent w dyskonte papierów Greckich. Papiery ustalone 5procentowe, które do godz. 2. do 81 utrzymywały się, spadły o 2 1/2 godz. na 79 3/4. — Wielkie poruszenie trwało na giełdzie i między innymi nowinami mówiono także o zmianie Ministrów Francuzkich. Niebawem przed godz. 3. utrzymywały się ustalone papiery między 79 5/7 i 80; a o godz. 4. zostały zamknięte 79 7/8; papiery Skarbowe Rossyjskie po 77. Wartość ostatnich spadła jeszcze po zamknięciu giełdy; nie możnaby ich było sprzedać po 75. Dyskonto rewersów Izby Skarbowej, który już do 105 się podniósł, przy zamknięciu czyniło 90.

W d. 22. Grudnia r. z. posłała Mennica 7,500 *Sovereigns* do banku, i różni bankierowie złożyli w tymże równie znaczne summy w złocie. Słowem niedostatek gotowińny, który tak wielkie zło zrzędził, znacznie się zmniejszył, a pewien Dziennik zapewnia, iż można znowu za rękocmią papierów Skarbowych na czwarty procent rocznie gotowych pieniędzy pożyczyc. Rewersy Izby Skarbowej, które ieszcze w d. 20. Grudnia po 85 szylingów były dyskontowane, w d. 21. kosztowały tylko ieszcze 15 do 20 szylingów.

Osada Sierra Leone powiększoną została przez odstąpienie krainy do Króla Szerbru i Ya Comba, iakoteż do Królowej Ya Comba należącej; Gubernator Turner zajął tę krainę w posiadłość na mocy wydaney odezwy.

Rossyia.

Gazety Berlińskie donoszą z Petersburga z d. 17. Grudnia. »Odebrano teraz wiadomość z Taganrogu z d. 15. b. m., że Césarzowa Jejność Elżbieta Alexejewna zaczęła od tego dnia pościć, dla przygotowania się do przyięcia Komunii w przyszły Czwartek d. 8. t. m. Césarzowa Jejność Maryia Feodorowna, spała dobrze w nocy na 15., i ma się lepiej. N. Pani ucieszyła się z powrotu W. Xięcia Michała Pawłowicza z Warszawy, który po odebraney wiadomości o śmierci Césarza Alexandra niezwłocznie do niej pospieszył. Césarz Konstantyn Pawłowicz jest zupełnie zdrow. W pierwszych chwilach, po odebraniu smutnej wiadomości o niespodzianej śmierci naszego nigdy z pamięci niewygastego Alexandra Césarza, niebyliśmy w stanie, ni mieliśmy sił udzielić czytelnikom naszym bliższych szczegółów tego bolesnego zdarzenia. Teraz starać się będziemy podać im niektóre w tej mierze wiadomości. Teraz

rozumiemy zupełnie owe zamieszanie, z iakiem przed stu laty dostojny Pasterz przerwał początek mowy swojej nad zwłokami Piotra! Imy mówimy teraz, »Co to jest, czegośmy dożyli, o Rossyianie! co widzimy! co czynimy? Grzebimy Alexandra I.« Jeszcze przed d. 7. t. m. niewiedziata tutejsza publiczność o słabości Cesarza. We Czwartek d. 8. na raz rozeszła się wieść, że choroba stała się niebezpieczną, przestrasza nadzieia, boiażn—szerzyły się po stolicy. W Piątek d. 9. usłyszeliśmy, że teatru zamknięte, lecz drug rozeszła się przyjemna wiadomość, że porząd listu z Taganrogu, Monarcha doznaie ulgi. Ogłoszono, iż w kościele przydwornym, i we wszystkich innych stolicy mają być odprawione modły, dla uproszenia Boga o przyście do zdrowia nayukochańszego Monarchy. W świątyni klasztoru Alexandra Newskiego zabraly się nayznakomitsze osoby, Ministrowie, Jenerałowie, Oficerowie gwardyy, i mnóstwo ludu. Przed ukończeniem nabożeństwa wszedł raptownie do kościoła Szef Sztabu Gwardyy Jenerał Major Neidhardt. Na twarzy jego okrytę bladością, czytano straszną nowinę. Poszedł do Dowodcy korpusu gwardyy, Jenerała Woynowa, i oznaymił mu o tém nieszczęsnem zdarzeniu. W iedney chwili wszyscy wiedzieli; Świątynię napelniły na rzekania. Wszyscy pospieszyli ku pałacowi; tam dowiedzieli się, że właśnie podczas modłów w kościele przydwornym, w obecności Cesarzkiej rodziny odprawianych, przybył Feldjeger z Taganrogu, i że Jenerał Gubernator Woienny udzielił tej wiadomości W. Xięciu Mikołajowi Pawłowiczowi a potem Cesarzowej Maryi Feodorownie. Po złożeniu przysięgi wierności Cesarzowi Konstantynowi Pawłowiczowi, naypierwey przez W. Xięcia Mikołaja Pawłowiczowa, potem Radę Państwa, świętego rządzącego Synodu, Ministrów i nayprzedniejszych Urzędników; Jenerałowie i dowodcy pułków gwardyi z sztabu gwardyy udali się do swoich kommand, aby także odebrać od nich przysięgę. Skoro nadeszły tamże chorągwie, każdy pułk stanął w czworoboku i wykonał przysięgę na wierność, w szczerę wierzę, z stałością umysłu, lecz oraz ze łzami nad poniesioną stratą. Wraz z powtarzaniem wyrazów przysięgi, słyszano łkania żołnierzy. W Sobotę d. 10. i Niedzielę 11. rozpoczęły się we wszystkich grekorossyjskich kościołach stolicy doroczne modły podług Liturgii, i żałobne nabożeństwo o spokoynść duszy wielkiego Monarchy Cesarza Alexandra I.«

Taganrog oddalony od Petersburga 1903 wiorst, czyli 271 mil Niemieckich.

— Z Petersburga dnia 14. Grudnia. —

W skutek wysłtego dzisiaj uwiadomienia

Ces. Ministra Skarbu, niżę wyrażone przedmioty w skutek postanowienia Wydziału Ministrów mogą być aż do d. 1. (13.) Marca r. p. za oznaczonym szczególnym cłem, przez Urzędy cłowe w Polandze i Jurburgu wprowadzane:

	Od funta:	w srebrze. rub. kop.
Flanella czarna	—	25
Kanlot, Etamine, Rips, Rasza, bombas gładkie i czarne	—	50
Merynos i Kaźmirek wełniany, iakoteż bareż iednokolorowy, czarny i czarna ratyna	1	—
Kaźmirek i Drap de Dames, czarny, i takowe sukna*) bez szlaków	1	—
Peplin czarny	1	—
Krepa czarna, biała i różnego koloru do farbowania	2	—
Rękawiczki glancowne męzkie białe i czarne	1	—

Turcyia.

Nieustanna czynność w arsenale, wysłana amunicyia, artyleryia, zapasy woienne różnego rodzaju, i ponowione rozkazy do stawienia się milicyi z różnych obwodów Rumelii i Macedonii, które zaraz wyruszą ku okolicom teatru woyny, nie hażą powatpiwać, że Porta nawet i wzmie nie zaprzestanie działań woiennych w Morei i przeciwko Messolundze. Jednakże zdaie się, iż naywięcęy iey zależy na wzięciu tej twierdzy, ztąd chce użyć wszelkich sił, aby nakoniec ten ważny punkt opanować.

Naywiększą nadzieię pokłada teraz Porta na współdziałaniu Kapudana Baszy, który w kilka dni po przybyciu połączoney Konstantynopolitańsko-egipskiej floty do Nawarynu, wypłynął z tąd na nowo z większą częścią woysk na owęy flocie będących, i podług urzędowych doniesień przez Portę w d. 19. Listopada odebranych, blisko w 130 okrętów stanął w zatoce Messolungi. Między woyskiem do uderzenia na tę twierdzę przeznaczonem, znajduie się także 4000 korpus regularnego egipskiego woyska, pod rozkazami Moharrema Beja, zięcia Wice-Króla Egiptu, mianego za iednego z naylepszych Oficerów. O sile woyska oblegającego, a będącego pod sprawą Seraskiera Reszyd Mehmeda Baszy, nie ma dokładnych wiadomości; iednakowoż zdaie się, iż to w ostatnich czasach przez zbiegostwo i choroby wielką poniosło stratę.**)

*) Sukna (*draps*), iakoteż dubeltowe kaźmierki nie są objęte w pozwoleniu do wprowadzenia, podług późniejszego objaśnienia Ministeryium Skarbu.

**) Podług listów z Korfu z d. 16. Grudnia dane temu woysku znaczne posiłki w pierwszych dniach

Jak dalece Ibrahim Basza, który po wyłączeniu wojska posiłkowego pod Nawarynem, udał się przez Elis na północ półwyspu, będzie miał bezpośrednio udział w działaniach przeciwko Messolundze, nie da się z pewnością oznaczyć. Jedni, z rozkazu dowódcy egipskiego, aby założono wielkie magazyny w Gastuni, chcą wnieść, iż ón z większą częścią swojego wojska zamysła udać się w owe okolice. Być może, że te zapasy są tylko przeznaczone do zaopatrywania korpusu oblegającego Messolungę i floty na tamecznym morzu stojącej, podczas, gdy Ibrahim Basza ma zamiar udać się przeciwko Koryntowi lub Napolii di Romania.*).

Obie te twierdze, wraz z Mfalwazyją, są iedynymi punktami półwyspu, które mają powstancę; od kilku tygodni nie było żadnych petyczek wewnątrz kraju, ponieważ kupy zbrojne, które dawniej w górach przeciągały, prawie zupełnie zniesione, a większą część wojsk lądowych Greckich wysłał w tej chwili dla wzmocnienia zatok wyspy Hydry i Spezyi, gdzie bądź z przekonania, bądź z innych powodów ciągle się obawiano napaadu floty Tureckiej. Pierwszą z tych wysp osadzić miało 4000 Rumeliotów, a drugą 3000 Albańczyków, z którymi niedawno połączyli się 4 do 500 ludzi, wojska regularnego pod Fulkownikiem Fabvierem. Eskadry zaś Greckie, a przynajmniej onech część, po dwukrotnem niepowodzeniu na oddział floty Tureckiej stojącej przy wnieściu do zatoki Patraskiej, powrócić miała na morze pod wyspę Hydrę i Spezyją.

Z Aten dowiadujemy się, że Turcy opuścili Salonę w nocy z d. 6. na 7. Listopada; i cofnęli się do Zeituny. Przyczyna, która tamecznego dowódcę do tego niespodziewanego kroku z powodowała, nie jest dotąd z pewnością wiadoma. Wiemy tylko, że Grecy pod Gową, Vasso i Grizioti pokazali się blisko Salonę w ostatniej połowie Października w znacznej sile, w d. 24. wspo-

tegoż miesiąca — liczą na 4000 ludzi — którzy szli przez Artę do obozu Seraskiera pod Messolungą. Przyd. Dostrz. Austr.

*) Wyżej wymienione listy z Korfu donoszą, że Ibrahim Basza, w d. 26. Listopada wliczył się z Heszjd Baszą i Jussufem Baszą w zamku Patraskim, dla umówienia się względem stosownych rozporządzeń do dalszych działań. Według tych samych listów kazał Ibrahim Basza 4000 ludzi przewieźć z Patras do Koryntu, i równie licznie drogą z Megi Spilaeon wewnątrz wyspy udać się. Stęchać także w Korfu, że Ibrahim Basza czynił przygotowania do oblężenia Napolii di Romania i w tym celu dał rozkaz wojsku, aby z Trypolizy tanie wyruszyło.

Przyd. Dostrz. Austr.

mnionego miesiąca wielki transport żywności i amunicji pod Russali (na drodze z Zeituny do Salonę) zabrali, a w d. 28. uderzyli na korpus Albaczyków z Salonę do Zeituny idący i takowy rozproszyli. Dowódca Salonę obawiał się zapewne, aby nie miał przeciętych związków z Thesalią i dla tego opuścił miasto.

Postanowienie Sultana, mające na celu wysłać do Grecji Kommissarzów wysokiego stopnia, doszłe niedawno do wiadomości publicznej, zwraca więcej uwagę powszechną, jak wszystkie wiadomości odebrane w ostatnich czasach z teatru wojny. Zdaje się, że postanowienie owe uchwalone zostało na zgromadzeniu Rady, która odprawiła swe posiedzenie w pałacu Party d. 5. tegoż miesiąca w obecności Sultana. Dnia następującego, który przeznaczony był Król. Pruskiemu Posłowi Baronowi Miltitz na uroczyste posłuchanie u Sultana i złożenie nowych listów wierzitelnych, Hussny Bey, który na tej uroczystości sprawował należny sobie obowiązek Czausz Baszy (Marszałka Państwa) niebawem po skończonem posłuchaniu został mianowany Kommissarzem i Posłem do Morei, z zatrzymaniem godności Marszałka Państwa, w którym to charakterze przez czas jego poselstwa mianowany jest zastępcą jego brat, Ali Bei. Z Hussni Bejem uda się także do Grecji Redszib Efendy, Agent Wice-Króla Egipskiego i Nadzorca młynów do prochu. Ci dwaj Kommissarze mają w kilku dniach wyjechać; wypłacono im sto kies na opędzenie kosztów podróży i dano im rozkaz tylko mały poczt wziąć z sobą, aby podróż tę prędzej odbyć mogli. Wybór dwóch ludzi, tak wysokiego stopnia i znanych zdolności, każe się domyślać wielkiej wagi rzeczy, która ich poselstwu poruczona została.

Dotychczasowy Mufty Mekkisade Asim Bei na własne żądanie uwolniony od obowiązków i aby resztę dni spokojnie przepędzić udał się do swojego domu wiejskiego nad Bosphorem. Na jego miejsce mianowany jest Muftym dotychczasowy Kadiasker Anatolii, Kadisade Tahir Effendy, i urząd ten już objął.

Król. Francuzki Poseł Hrabia Guillemot, którego niedawno spodziewana rodzina z Francji przybyła, poniósł w d. 21. z. m. bolesną stratę, ponieważ syn jego iedynak, skaliczwszy sobie rękę przed kilku tygodniami na połowianiu, umarł w dniu wspomnianym w skutek owej rany.

Podług doniesień z Korfu zawinął w d. 2. Grudnia do tamecznej zatoki z Neapolu przybyły liniowy okręt Revenge, pod Kapitanem Burrard, który wiezie nowego Król. Angielskiego Posła przy W. Porcie P. Straford Kanninga.